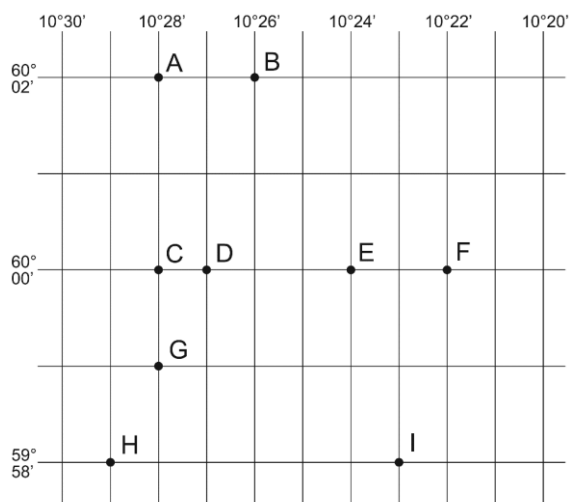

XLVIII OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

Zawody III stopnia pisemne – podejście 2

Zadanie 9

Na poniższej mapie niewielkiego fragmentu Oceanu Atlantyckiego literami A-I oznaczono położenie 9 statków. W wykropkowane miejsca w tabeli wpisz pary liter oznaczających statki oddalone od siebie dokładnie o podaną odległość. Długość równoleżnika 60° stanowi połowę długości równika.

Odległość między statkami (mile morskie)	Pierwsza para statków	Druga para statków
1	 –	 –
2	 –	 –
3	 –	 –

Zadanie 10

Masowiec „Solidarność” będący własnością Polskiej Żeglugi Morskiej może płynąć z maksymalną prędkością 14 węzłów. Jaki jest dobowy zasięg tego statku w km przy założeniu, że przez całą dobę poruszałby się z prędkością maksymalną?

1 mila morska = km (wpisz poprawną wartość)

Miejsce na obliczenia (nie będą oceniane):

Odpowiedź: Zasięg dobowy masowca wynosi km.

Zadanie 11

Wiele statków handlowych na świecie jest rejestrowanych w państwach, w których armatorzy nie muszą spełniać rygorystycznych wymogów bezpieczeństwa i w których rejestracja statków i opłaty administracyjne są znacznie niższe. Do tabeli wpisz nazwy 4 państw (spośród 8 poniższych), współcześnie uznawanych za „tanie bandery”.

Belize, Chiny, Estonia, Irlandia, Jamajka, Liberia, Nowa Zelandia, Panama

Państwa uznawane współcześnie za „tanie bandery”			

Zadanie 12

Na podstawie tabel z godzinami wschodów i zachodów Słońca w Warszawie w 2021 r. wg czasu urzędowego (załącznik 1) oraz własnej wiedzy wykonaj poniższe zadania.

A. Podaj daty:

- pierwszego dnia obowiązywania czasu letniego: (wpisz dzień i miesiąc)
- pierwszego dnia obowiązywania czasu zimowego: (wpisz dzień i miesiąc)

B. Uzupełnij poniższe zdania, wpisując poprawne odpowiedzi w wy kropkowane miejsca lub podkreślając jedną z dwóch propozycji podanych w nawiasach.

Najdłużej trwający dzień w 2021 r. to (wpisz dzień i miesiąc). Długość trwania dnia (różnica między wschodem a zachodem Słońca) wynosi wtedy godzin minut sekund.

22 grudnia w Gdyni Słońce wschodzi (wcześniej / później) niż w Warszawie, a dzień trwa (krócej / dłużej) niż w Warszawie.

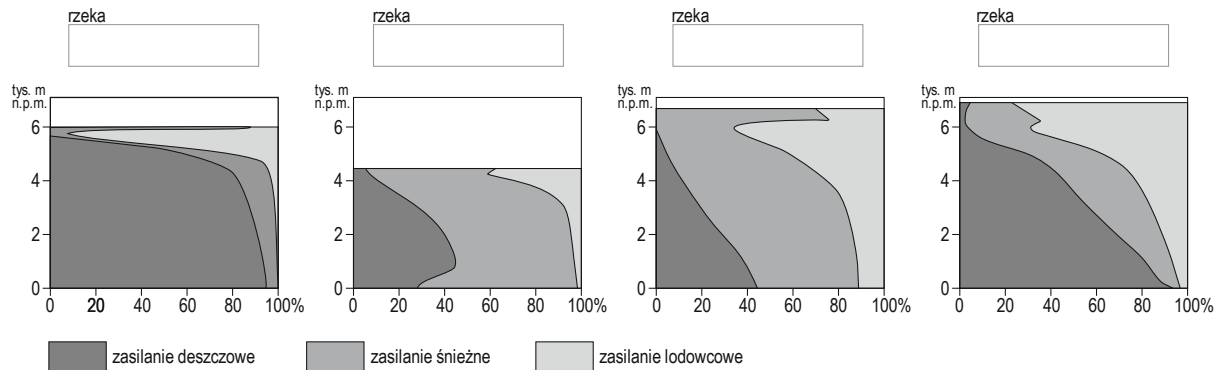
C. W którym miesiącu w Warszawie obserwujemy największy przyrost długości dnia między pierwszym i ostatnim dniem tego miesiąca?

Odpowiedź: (wpisz nazwę miesiąca)

Zadanie 13

Na wykresach przedstawiono skumulowany udział różnych typów zasilania (lodowcowego, śnieżnego i deszczowego) w czterech dużych rzekach Azji w zależności od wyniesienia obszaru dorzecza ponad poziom morza. Przyporządkuj nazwy rzek do odpowiednich wykresów. Wybierz cztery odpowiedzi spośród poniższych pięciu i wpisz je w odpowiednie ramki na wykresami.

Ganges, Indus, Jangcy, Lena, Syr-Daria

Zadanie 14

Wyjaśnij krótko przyczyny degradacji środowiska przyrodniczego na obszarze Jeziora Aralskiego i pustyni Aral-Kum. Wyjaśnij, dlaczego szczególnie niekorzystnym zjawiskiem na tym obszarze są burze piaskowe i pyłowe.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15

- A. Uzupełnij poniższy tekst, podkreślając jedną (poprawną) odpowiedź spośród podanych w nawiasie lub wpisując odpowiednie nazwy w wy kropkowane miejsca.

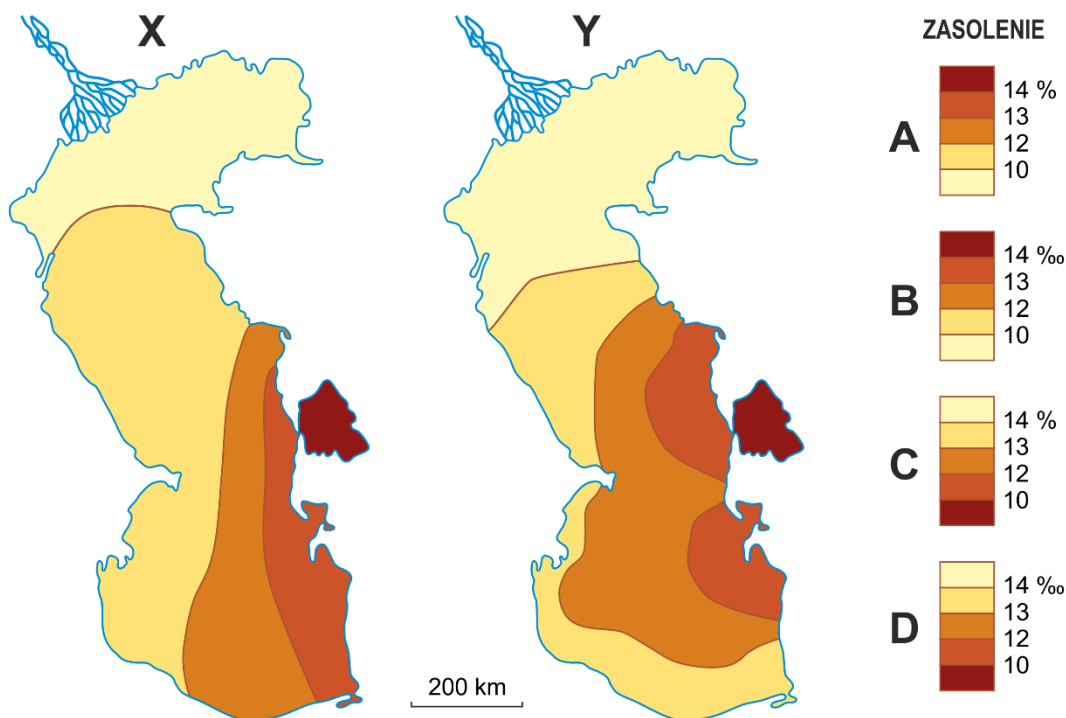
Morze Kaspjskie to jezioro (*deltowe / reliktowe / wulkaniczne*). Podobnie jak Morze Śródziemne i Morze Czarne, jest pozostałością po Oceanie (*Atlantydy / Laurencji / Tetydy*), który rozdzielał dwa wielkie kontynenty (*Panamerykę i Gondwanę / Laurazję i Gondwanę / Australazję i Pangeę*). Poziom wód Morza Kaspjskiego znajduje się obecnie około (57 m / 27 m / 7 m) poniżej poziomu oceanu światowego. Charakterystyczne jest ukształtowanie dna akwenu z (*rozległymi płycznami w północnej części i głębzinami w południowej / rozległymi płycznami w południowej części i głębzinami w północnej / rozległymi płycznami we wschodniej części i głębzinami w zachodniej*). Największą rzeką zasilającą Morze Kaspjskie jest (*wpisz nazwę rzeki*). Pomimo dopływu słodkiej wody akwen pozostaje zasolony. Największym miastem nad Morzem Kaspjskim, jednocześnie jedyną stolicą państwa nad tym akwenem jest (*wpisz nazwę miasta*), stolica (*wpisz nazwę państwa*).

- B. Na poniższych mapach (X i Y) przedstawiono poziom zasolenia wód powierzchniowych Morza Kaspjskiego zimą i latem. Która mapa przedstawia rozkład zasolenia latem?

Odpowiedź: Rozkład zasolenia latem przedstawia mapa (*wpisz „X” lub „Y”*).

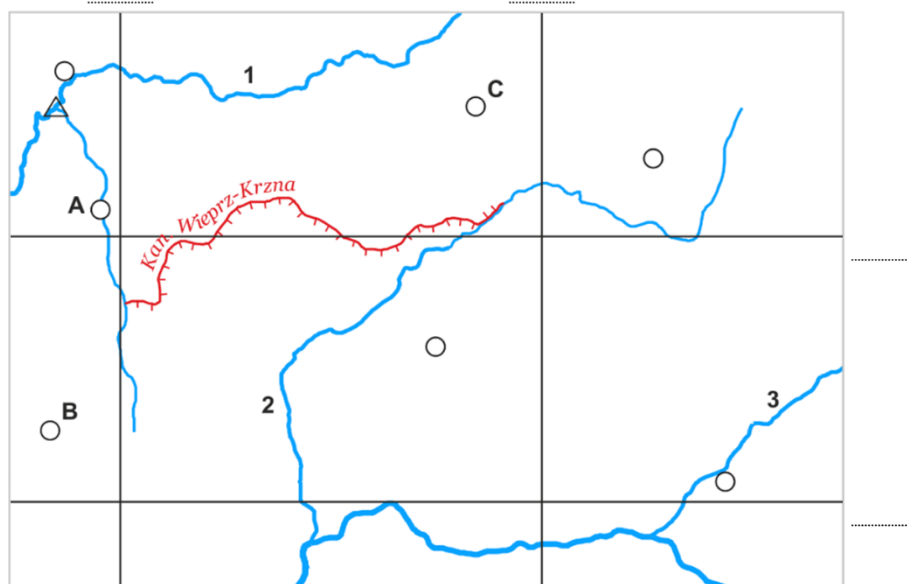
- C. Obok map zamieszczono cztery legendy (A, B, C, D). Przeanalizuj rozkład zjawiska na mapach i opisane w legendach wartości zasolenia, by stwierdzić, która jest poprawnym objaśnieniem map X i Y.

Odpowiedź: Poprawną legendą jest (*wpisz A, B, C lub D*).

Zadanie 16

Na poniższej mapie kolorem czerwonym oznaczono kanał Wieprz-Krzna. Liczbami 1-3 oznaczono wybrane rzeki. Sygnaturami kołowymi oznaczono miasta liczące powyżej 50 tys. mieszkańców, wybrane z nich oznaczono literami A-C. Sygnaturą trójkątną oznaczono wybrane ujście rzeki. Mapa nie ma orientacji północnej, a siatkę kartograficzną poprowadzono co 1 stopień.

A. Opisz południki i równoleżniki. W wykropkowane miejsca obok mapy wpisz odpowiednie wartości, wybierając spośród poniższych.

20° 21° 22° 23° 24° 50° 51° 52° 53° 54°

B. Kanał Wieprz-Krzna ma długość (wstaw znak „X” w jeden kwadrat):

☐ 28 km ☐ 78 km ☐ 102 km ☐ 140 km ☐ 302 km

C. Uzupełnij tabelę, wpisując nazwy rzek i miast oznaczonych na mapie.

Oznaczenie	Nazwa rzeki
1	
2	
3	

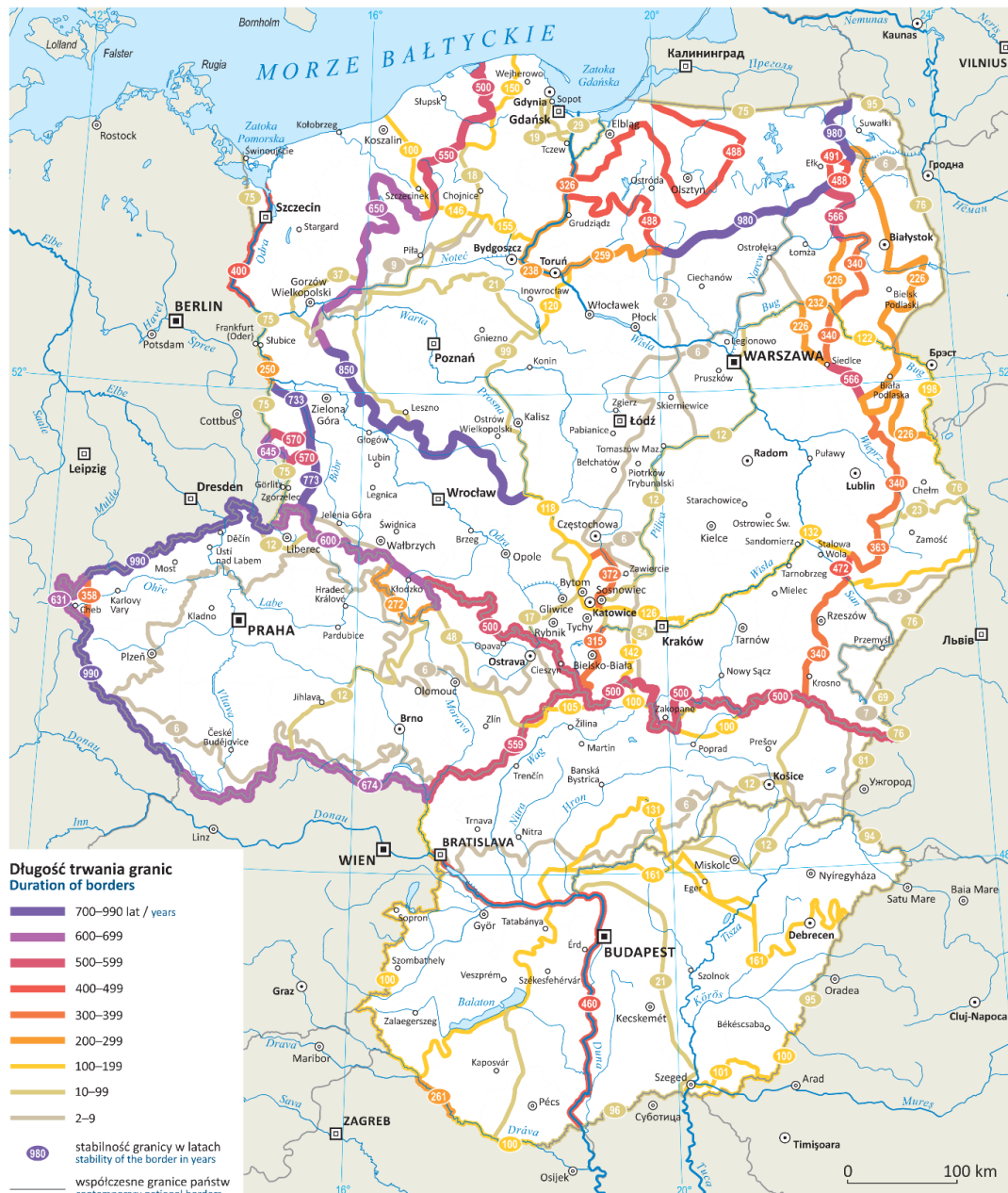
Oznaczenie	Nazwa miasta
A	
B	
C	

D. Obok każdego zdania w tabeli wstaw znak „X” w kolumnie P (jeśli zdanie jest prawdziwe) lub w kolumnie F (jeśli zdanie jest fałszywe)

	P	F
Kanał Wieprz-Krzna jest przykładem inwestycji zrealizowanej w czasach PRL-u, która przyczyniła się do degradacji środowiska przyrodniczego.		
Kanał Wieprz-Krzna łączył trzy dawne województwa: białkopodlaskie, lubelskie i tarnobrzeskcie.		
Miejsce oznaczone na mapie trójkątną sygnaturą jest trójstykiem granic państwowych.		
Kanał Wieprz-Krzna znajduje się w całości w województwie lubelskim.		
Wydobywany w okolicach Bogdanki węgiel kamienny transportowany jest Kanałem Wieprz-Krzna do elektrowni w Kozienicach.		
Kanały Bydgoski i Wieprz-Krzna wybudowano w tym samym stuleciu.		

Zadanie 17

Na mapie przedstawiono stabilność współczesnych i dawnych granic państw Grupy Wyszehradzkiej. Uzupełnij zdania pod mapą, wstawiając znak „X” w kwadrat przy jednej (poprawnej) odpowiedzi.

Źródło: Atlas Wyszehradzki, 2021 (autor: M. Sobczyński)

A. Państwo Grupy Wyszehradzkiej, którego współczesne granice cechuje najwyższa stabilność (oznaczona na mapie) to:

- ☐ Czechy ☐ Polska ☐ Słowacja ☐ Węgry

B. Granica o trwałości 12 lat przebiegająca m.in. wzdłuż Pilicy rozgraniczała w latach 1795-1807:

- ☐ Austrię i Polskę ☐ Austrię i Prusy ☐ Austrię i Rosję ☐ Prusy i Rosję

C. Granica o trwałości 460 lat przebiegająca m.in. wzdłuż Dunaju istniała w czasach:

- ☐ I Rzeczypospolitej ☐ Cesarstwa Rosyjskiego ☐ Imp. Osmańskiego ☐ Imp. Rzymskiego

D. Najbardziej trwały fragment współczesnej granicy Węgier i Chorwacji funkcjonował przez:

- ☐ 96 lat ☐ 100 lat ☐ 261 lat ☐ 460 lat